

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: N. Mazur)
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

Î N C H E I E R E

09 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Alexandru Iorgov, Aliona Iorgov, Steliana Iorgov în nume propriu și în interesele copiilor minori XXXXX și XXXXX,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Iorgov, Aliona Iorgov, Steliana Iorgov în nume propriu și în interesele copiilor minori XXXXX și XXXXX împotriva Angelei Golovei, lui Victor Golovei, Anei Golovei, Mariei Golovei cu privire la evacuare,

împotriva deciziei din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 29 noiembrie 2019, Alexandru Iorgov, Aliona Iorgov, Steliana Iorgov în nume propriu și în interesele copiilor minori XXXXX și XXXXX au depus cerere de chemare în judecată împotriva Angelei Golovei, lui Victor Golovei, Anei Golovei, Mariei Golovei cu privire la evacuarea din apartamentul nr. 10 din str. XXXXX 19/5, mun. Chișinău.

În motivarea acțiunii au invocat că au devenit proprietari ai apartamentului nr. 10 din str. XXXXX 19/5, mun. Chișinău în baza contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire în proprietate a locuinței din 25 noiembrie 2011.

Au relevat că din acea perioadă anual achită impozitul pentru acest apartament, dar nu se pot folosi de el, deoarece în apartament s-au instalat fără temei legal pârâții.

Reclamanții au specificat că pârâții au contestat în instanță contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire în proprietate a locuinței, dar prin hotărârea irevocabilă a din 18 noiembrie 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău acțiunea a fost respinsă.

Au mai menționat că nefiind de acord cu hotărârea din 18 noiembrie 2015 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău pârâții au contestat-o cu apel, însă prin încheierea din 26 ianuarie 2017 a Curții de Apel Chișinău cererea de apel depusă de Angela Golovei a fost restituită, ulterior încheierea a fost menținută prin decizia din 28 iunie 2017 a Curții Supreme de Justiție.

Totodată necâtînd la faptul că, cerințele Angelei Golovei și a intervenienților accesorii Ana Golovei, Victor Golovei și Maria Golovei cu privire la declararea

nulității contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire în proprietate a apartamentului nr. 10 din str. XXXXX 19/5, mun. Chișinău din 25 noiembrie 2011 au fost respinse, aceștia continuă să locuiască în locuința, ce aparține cu drept de proprietate reclamantilor, limitându-i în exercitarea dreptului de proprietate.

Mai mult ca atât, pentru întreagă perioadă de trai pârâții nu achită serviciile comunale și alte servicii legate de deservirea blocului, acumulând datoriile impunătoare, care sunt puse în sarcina reclamantilor.

În drept acțiunea a fost fundamentată în baza prevederilor art. 1 al Protocolului nr. 1 al CEDO, art. 46 alin. (1) și (2) din Constituția R. Moldova; art. 316 alin. (1) și alin. (2), art. 321 alin. (2), art. 374 alin. (1) Cod Civil, art. 1 alin. (1) și art. (5) alin. (3) al Legii nr. 75 din 30.04.2015 cu privire la locuințe.

Prin hotărârea din 16 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Central a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Iorgov, Aliona Iorgov, Steliana Iorgov în nume propriu și în interesele copiilor minori XXXXX și XXXXX împotriva Angelei Golovei, lui Victor Golovei, Anei Golovei, Mariei Golovei cu privire la evacuare.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 20 octombrie 2020, Alexandru Iorgov, Aliona Iorgov, Steliana Iorgov prin intermediul avocatului Cebotari Serghei au declarat apel, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin încheierea din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cauza civilă a fost transmisă Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea chestiunii strămutării la o altă instanță de apel.

Prin încheierea din 14 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție, cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Iorgov, Aliona Iorgov, Steliana Iorgov în nume propriu și în interesele copiilor minori XXXXX și XXXXX împotriva Angelei Golovei, lui Victor Golovei, Anei Golovei, Mariei Golovei cu privire la evacuare, a fost strămutată la Curtea de Apel Bălți, pentru judecarea apelului.

Prin decizia din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a respins cererea de apel declarată de Alexandru Iorgov, Aliona Iorgov, Steliana Iorgov, și s-a menținut hotărârea din 16 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Iorgov, Aliona Iorgov, Steliana Iorgov în nume propriu și în interesele copiilor minori XXXXX și XXXXX împotriva Angelei Golovei, lui Victor Golovei, Anei Golovei, Mariei Golovei cu privire la evacuare.

Pentru a decide astfel, Colegiul a relevat că din conținutul hotărârii judecătorești irevocabile din 17 decembrie 2012 emisă de Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău s-a constatat că Dolinschii Piotr care ulterior a fost substituit de către Dolinschii Serghei (decedat la 28 decembrie 2006) a fost chiriașul principal al apartamentului nr. 10 din str. XXXXX 19/5, mun. Chișinău începând cu anul 1969, în temeiul ordinului de repartitie nr. 01879.

Ca urmare a relațiilor de concubinaj dintre Golovei Angela și Dolinschii Serghei, începând cu anul 1987 și până la momentul adresării cu acțiune în instanță, în apartamentul respectiv locuiesc cinci persoane, și anume: Golovei Angela, Golovei Victor, Golovei Ana, Golovei Maria și Golovei Serghei.

S-a mai constatat, că prin hotărârea din 24 iulie 2008 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă acțiunea Steliane Iorgov, fiind obligat Consiliul mun.

Chișinău de a o asigura pe Steliana Iorgov cu membrii familiei cu spațiu locativ în conformitate cu normele stabilite de legislația în vigoare.

Ulterior, la 22 octombrie 2009, întru executarea hotărârii nominalizate, Consiliul mun. Chișinău, fără a verifica dacă apartamentul este liber, a eliberat ordinul de repartiție seria CI nr. 013226, prin care a acordat familiei Iorgov dreptul de a se instala în apartamentul menționat.

Astfel, prin hotărârea din 17 decembrie 2012 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Steliana Iorgov și XXXXX împotriva Angelei Golovei, Anei Golovei, lui Golovei Serghei și Golovei Victor de evacuare din apartament ca fiind neîntemeiată.

Prin aceeași hotărâre a fost admisă acțiunea reconvențională, fiind dispusă recunoașterea nulității ordinului de repartiție nr. 013226, seria CI din 22 octombrie 2009, eliberat de Consiliul mun. Chișinău în baza deciziei nr. 680-d din 19 octombrie 2009 Stelianeii Iorgov și membrilor familiei cu dreptul de a se instala în apartamentul nr. 10 din str. XXXXX 19/5, mun. Chișinău.

De asemenea au fost recunoscuți Golovei Angela, minora Golovei Maria, Golovei Anna Serghei și Golovei Victor Serghei drept membri ai familiei defunctului Dolinschii Serghei, cu dreptul asupra spațiului locativ în apartamentul nr. 10 din str. XXXXX 19/5, mun. Chișinău.

Concomitent, prin hotărârea menționată, Consiliul mun. Chișinău a fost obligat să elibereze familiei Golovei ordin de repartiție asupra apartamentului respectiv.

La fel, urmează a se sublinia că hotărârea din 17 decembrie 2012 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău a fost menținută prin decizia din 08 noiembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție.

Colegiul a mai relevat că în virtutea art. 123 alin. (2) din Cod de procedură civilă, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

Prin urmare, la aprecierea circumstanțelor de fapt în prezenta cauză civilă, prima instanță, în mod just, a luat în considerare faptele constatate prin hotărârea din 17 decembrie 2012 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, care sunt obligatorii și nu se cer a fi dovedite din nou, mai mult, nu pot fi contestate de părți.

Distinct, instanța de apel a atestat că la 21 octombrie 2011, familia Iorgov a privatizat apartamentul în cauză, încheind la 25 noiembrie 2011 contract de vânzare-cumpărare, transmitere-primire cu Primăria mun. Chișinău.

Ulterior, Golovei Angela nefiind de acord cu decizia Comisiei municipale de privatizare a fondului locativ nr. 239 din 21 octombrie 2011 și contractul de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată din 25 noiembrie 2011 le-a contestat în instanța de judecată, iar prin hotărârea din 24 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani cererea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin hotărârea din 24 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Golovei Angela. Hotărâre care a fost menținută fără modificări prin încheierea din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și decizia din 10 februarie 2021 a Curții Supreme de Justiție.

Subsidiar, Colegiul a relevat că din încheierea din 04 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani se deduce că la data de 23 aprilie 2021 Dolinschii (Golovei) Angela a înaintat o acțiune în ordinea contenciosului administrativ privind anularea actelor de privatizare.

Astfel, la caz instanța de fond corect a constatat că la data adoptării dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr. 680-d din 19 octombrie 2009, prin care a fost dispusă eliberarea ordinului de repartitie Stelianeii Iorgov pentru domiciliere permanentă în apartamentul nr. 10, locuința dată nu era liberă, aceasta fiind ocupată de Golovei Angela, Golovei Victor, Golovei Ana, Golovei Maria în baza ordinului de repartitie nr. 01879 din anul 1969, eliberat pe numele chiriașului principal Dolinschii Piotr, ulterior acesta fiind substituit de Dolinschii Serghei - concubinul și respectiv tatăl copiilor sus numiți, membri al familiei acestuia, iar prin hotărâre judecătorească definitivă și executorie s-a constatat incontestabil că pârâții nu au ocupat abuziv apartamentul nr. 10 din str. XXXXX 19/5, mun. Chișinău, iar persoanele cu funcție de răspundere, prin încălcarea dreptului la spațiul locativ al Angelei Golovei și familiei ei, au eliberat ordinul de repartitie seria CI nr. 013226 din 22 octombrie 2009 și dispoziția nr. 680-d din 19 octombrie 2009, care ulterior au fost anulate de către instanța de judecată.

Prin urmare, Colegiul a specificat că familia Iorgov cunoscând cu certitudine că în apartamentul din litigiu locuiește familia Golovei, iar prin hotărâre judecătorească definitivă au fost anulate actele administrative - ordinul de repartitie seria CI nr. 013226 din 22 octombrie 2009 și dispoziția nr. 680-d din 19 octombrie 2009, ca urmare a unei acțiuni intentată de către familia Iorgov, nu a așteptat definitivarea litigiului respectiv, ci au depus cerere de privatizare a apartamentului din litigiu.

În circumstanțele elucidate supra, Colegiul a constatat cu certitudine că hotărârea din 17 decembrie 2012 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău nu este anulată, fiind în vigoare și executorie, pârâții în acel proces epuizându-și toate căile de atac. Or, pentru justa soluționare a litigiului dedus judecării, determinant este constatarea faptului existenței temeiului juridic privind evacuarea, și anume ocuparea abuzivă a spațiului locativ.

În altă ordine de idei, pentru a putea invoca încălcarea unui drept de către o altă persoană, primordial este probarea deținerii dreptului pretins a fi violat, or, instanța de fond corect a concluzionat despre lipsa temeiului juridic în pretențiile lui Iorgov Alexandru, Iorgov Aliona, Iorgov Steliana în nume propriu și în interesele copiilor minori Iorgov Vitalie și Iorgov Victor.

Reieșind din materialele cauzei, prima instanță corect a constatat că dreptul de proprietate a apelanților/ reclamanți Iorgov Alexandru, Iorgov Aliona, Iorgov Steliana în nume propriu și în interesele copiilor minori Iorgov Vitalie și Iorgov Victor asupra apartamentului nr. 10 din str. XXXXX 19/5, mun. Chișinău este unul incert, contestabil.

Cu referire la afirmațiile apelanților precum că familia Golovei în apartamentul din litigiu s-a instalat samavolnic, ilegal, deoarece Dolinschii Serghei niciodată n-a avut calitatea de chiriaș principal al apartamentului nr. 10 din str. XXXXX 19/5, mun. Chișinău și nu și-a dat acordul la instalarea acestora, perfectarea vizei de reședință, instanța de apel le-a considerat declarative și irelevante, or, dreptul lui Serghei Dolinschii și a membrilor familiei sale - Golovei Angela, Golovei Victor, Golovei Ana, Golovei Maria, de a locui în apartamentul din litigiu s-a confirmat incontestabil prin hotărâre judecătorească irevocabilă -

hotărârea din 17 decembrie 2012 a Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău și decizia din 08 noiembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție.

La 01 iunie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Alexandru Iorgov, Aliona Iorgov, Steliana Iorgov în nume propriu și în interesele copiilor minori XXXXX și XXXXX, au declarat recurs, prin care au solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Conform prevederilor art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Din materialele dosarului rezultă că la 25 noiembrie 2021 a fost pronunțată decizia Curții de Apel Bălți.

Totodată, materialul probator atestă cu certitudine că copia deciziei instanței de apel din 25 noiembrie 2021 a fost expediată în adresa participanților la proces, inclusiv, lui Alexandru Iorgov, Alionei Iorgov și Steliane Iorgov, la 09 martie 2022 (f.d. 85, Vol. II), care a fost recepționată, conform avizului de recepție, de către recurenți, la 15 martie 2022 (f.d. 87, Vol. II).

Astfel, Colegiul învederează că recurenților li-a fost comunicată decizia recurată, or, cu toate acestea, demonstrând o neglijență a drepturilor procedurale, au declarat recursul împotriva deciziei din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, abia la 01 iunie 2022, în afara termenului legal prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă, ceea ce condiționează declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Colegiul remarcă că exigențele cuprinse în art. 434 alin. (2) din Codul de procedură civilă, prevăd că omiterea intervalului sus-menționat chiar și cu o singură zi nu poate constitui o excepție de la regula generală, specificând clar că este un termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În acest context, se va reitiera că indiferent de temeiurile invocate de către părți sau participanții la proces, în cazul în care există dovada comunicării hotărârii/ deciziei integrale, recursul declarat după expirarea termenului de două luni se consideră inadmisibil, ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

În acest context, Colegiul menționează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare. Folosirea cu bună-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

Colegiul notează că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania din 11 septembrie 2007), în speță contestarea la timp a actului judecătoresc.

Prin urmare, cererea de recurs împotriva deciziei din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, depusă de Alexandru Iorgov, Aliona Iorgov, Steliana Iorgov în nume propriu și în interesele copiilor minori XXXXX și XXXXX, la 01 iunie 2022, nu se încadrează în termenul de 2 luni prevăzut de lege, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit, ceea ce constituie temei, în conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, de a considera recursul inadmisibil.

Colegiul reține că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul menționează hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov vs. Ucraina din 3 aprilie 2008, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul împotriva deciziei instanței de apel a fost depus în afara termenului legal, Colegiul ajunge la concluzia de a declara recursul declarat de Alexandru Iorgov, Aliona Iorgov, Steliana Iorgov în nume propriu și în interesele copiilor minori XXXXX și XXXXX, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. b) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Alexandru Iorgov, Aliona Iorgov, Steliana Iorgov în nume propriu și în interesele copiilor minori XXXXX și XXXXX, împotriva deciziei din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat